

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje**dr. Darjo Felda, minister****Masarykova****1000 Ljubljana**e-pošta: gp.mvi@gov.si; soj.mvi@gov.si; darjo.felda@gov.si;**Vlada RS****dr. Robert Golob, predsednik****Gregorčičeva 20, 25****1000 Ljubljana**e-pošta: gp.kpv@gov.si; gp.gs@gov.si

Portorož, 28. februarja 2023

Javni poziv Vladi RS in šolski oblasti, naj začneta takoj reševati pomanjkanje osebja v vrtcih in šolah

Skoraj 320 sindikalnih zaupnic in zaupnikov, ki smo zbrani na dvodnevem izobraževalnem seminarju v Portorožu in zastopamo skupno 20.349 članic in članov Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ), zaposlenih v osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih, pozivamo Vlado RS in Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, naj začneta takoj reševati vse večji primanjkljaj osebja v vzgojno-izobraževalnem sistemu, od vrtca do univerze. Zaposleni v slovenskih vrtcih in šolah izgorevajo ter odhajajo na druga delovna mesta, kakovost pedagoškega procesa je ogrožena, mladi se ne odločajo za kariero v vzgoji in izobraževanju.

Na vse resnejše pomanjkanje strokovnega in drugega osebja v vrtcih in šolah smo v SVIZ-u eksplicitno opozorili tudi na svojem 11. kongresu novembra lani in v programskih smernicah za novo mandatno obdobje reševanje te problematike izpostavili kot eno od prednostnih nalog. Stopnjujoče se pomanjkanje pedagoškega in drugega strokovnega, administrativnega, računovodskega in tehničnega osebja v vrtcih, šolah, na univerzah, v dijaških domovih in zavodih nedvomno vpliva na zmanjševanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa in vse resneje ogroža normalno delovanje vzgojno-izobraževalnega sistema kot celote. Pomanjkanje osebja je posledica neustreznega vrednotenja dela v izobraževanju, ki motivira odhode na boljše plačana delovna mesta zunaj izobraževanja in odvrča mlade, da bi se zaposlili v šolstvu. Pomankanje osebja dodatno krepi neugodna starostna struktura zaposlenih in marginalizacija pomena izobraževanja v naši državi, za katero je v celoti odgovorna nerazumna

in povsem napačna politika preteklih vlad in tudi zdajšnje na tem področju. Ob množičnem upokojevanju, ki se napoveduje v prihodnjih letih, se obeta še resnejše pomanjkanje zaposlenih, še zlasti ustrezno usposobljenih. Prenizko vrednotenje pedagoškega dela, ki v družbi posledično izgublja pomembnost in ugled, mlade odvrča od pedagoških poklicev. Javno šolstvo je v naši državi še kakovostno, kar potrjujejo dosežki v mednarodnih raziskavah znanja, a je ob negativnih trendih le še vprašanje časa, kdaj se bo ta kakovost začela – če se že ni – zniževati. Prvi korak k začetku razreševanja krize v izobraževanju je, da politični razred, vlada, šolska oblast, državni zbor in posledično celotna družba priznamo, da kriza obstaja, ter da se z njo takoj ustrezno spoprimemo.

Sindikalna konferenca osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih zato od Vlade RS in Ministrstva za vzgojo in izobraževanje zahteva:

1. Takojšnjo sklenitev stavkovnega sporazuma, ki bo prek izboljšanja vrednotenja pedagoškega in drugega dela, od vrtca do univerze, ustreznějšíh normativov in standardov ter s podaljšanjem kariernega napredovanja vzpostavil nujne pogoje za zmanjšanje kadrovskega primanjkljaja v prihodnjih letih.
2. Aktivno in javno izpostavljanje ključnega pomena vzgoje in izobraževanja, od vrtca do univerze, za uravnoteženo prihodnost in kakovost življenja ljudi v naši državi. Spoštljiv in pozitiven odnos politike, zlasti izvršilne oblasti, do dela zaposlenih v vzgoji in izobraževanju.
3. Sistematično povečevanje deleža proračunskih sredstev za vzgojo in izobraževanje, ki se v zadnjem desetletju znižujejo ali stagnirajo.
4. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje naj pripravi načrta za nadomestitev učiteljic in učiteljev, ki se bodo v prihodnjih letih pospešeno upokojevali, z mladimi; uskladi vpisno politiko s pedagoškimi in drugimi fakultetami; poveča število kadrovskega štipendij, poveča število razpisanih pripravniških mest in olajša pogoje za nakup stanovanj za učiteljske družine. Izboljšati je potrebno karierni možnosti v vzgoji in izobraževanju, da bi mlade spodbudili, da se odločijo za pedagoški poklic.
5. Vlada RS in Ministrstvo za izobraževanje naj zagotovita spodbudne delovne pogoje, namenita sredstva za dobro počutje, zdravje in varnost učiteljev in drugega strokovnega osebja ter zmanjševanje psihosocialnih nevarnosti, kot so preobremenjenost, stres, povezan z delom, izgorelost, ki vplivajo na zaposlene v vzgoji in izobraževanju ter povzročajo predčasne odhode iz poklica.

Sprejeto na Zboru Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih, Portorož, 28. februarja 2023